

Razvoj računarstva na IRB-u

Prvo značajno računalo na Ruđeru nabavljeno je 60-ih godina, a riječ je o računalu pod nazivom C9040, francuskoj inačici Xerox-ovog računala SIGMA 7. On je premješten na SRCE, a sada se nalazi u Tehničkom muzeju. Nakon toga, 1968., nabavljen je prvi PDP 8 za odjel eksperimentalne fizike, a dvije godine kasnije kupljen je i drugi PDP 8 za potrebe odjela elektronike. Za vrijeme utemeljenja SRCA nabavljeno je računalo UNIVAC, a na Ruđeru je 1973. godine postavljen terminal DCT2000 sa printerom i čitačem bušenih kartica. Na taj je način 80-ih godina započeo rad prostora za korisnike terminala IRB-a preko iznajmljenih telefonskih linija. 1981. godine nabavljeno je mini-računalo HP 1000, koje je imalo disk i jedinicu magnetske trake, na koje je bilo vezano nekoliko terminala u svrhu interaktivnog rada. Time je HP 1000 zamijenio prijašnji terminal DCT 2000 kao veza s računalima UNIVAC na SRCU. Treba istaći da je imao prevoditelj za programski jezik FORTRAN, i predstavljao je infrastrukturni resurs za numerički rad na Ruđeru. Značajan skok bio je PDP 11 koji je nabavljen u elektronici i LAIR-u (laboratorijska verzija) početkom 80-tih, kao i jedna od prvih radnih stanica HP 4000, 1989. godine. 1990. godine uz veliku financijsku investiciju nabavljeno je vektorsko računalo CONVEX C-120, namijenjeno naprednom numeričkom radu, primjenom uglavnom jezika FORTRAN.

Pojavom Apple-a, vrlo brzo je počela era osobnih računala, a zatim i radnih stanica. Nabavljene su radne stanice HP i Digital Alpha (Faust, Rudjer, Melior) te kasnije server računala pod Linuxom. 1995. godine nabavljeno je računalo Faust HP 9000 sa 160 MHz procesorom i 48 MB RAM-a, te operativnim sustavom HP UX 10.20 koje je u to vrijeme bilo jedan od suvremenijih poslužilaca u Hrvatskoj akademskoj zajednici. Osim što je prvobitno služilo kao terminal server, te X server za grafičke terminale, kasnije je služilo i kao mail i web server, a bilo je glavni institutski web server sve do zadnjeg dana njegova postojanja 2003. godine kada je obnovljen i postavljen Intel server park.

2001. je započeo razvoj IRB klaster računala. To je prvo znanstveno grozdasto (klaster) računalo u Hrvatskoj i na uzoru njega je postavljena Isabella klaster na SRCU. 2004 je postavljen CRO GRID blade klaster. Nedugo nakon toga je 2005. instaliran prvi klaster u EGEE Grid sustavu iz Hrvatske. 2006. je pokrenut još jedan klaster u sklopu CRO JRU članstva u EGEE 2 projektu kao aktivni čvor u ERA.

Razvoj računarstva se dalje odvija u smjeru eScience tehnologije preko nacionalnih i EU FP projektnih nizova.

Centar za informatiku i računarstvo